

**Materiały na LXI sesję Sejmiku Województwa Podkarpackiego,
nt. „Znaczenie Portu Lotniczego „Rzeszów – Jasionka” Sp. z o.o.
dla rozwoju Województwa Podkarpackiego,
perspektywy rozwoju, inwestycje i ich finansowanie”**

- I. Informacja o bieżącej sytuacji ekonomiczno – finansowej Spółki Port Lotniczy „Rzeszów – Jasionka” Sp. z o.o.
(opracowano przez Port Lotniczy „Rzeszów – Jasionka” Sp. z o.o.)
- II. Ujęcie kwestii Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka w dokumentach strategicznych województwa podkarpackiego
(opracowano przez Departament Rozwoju Regionalnego)
- III. Informacja o projektach zrealizowanych przez Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o., dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie finansowej 2007-2013
(opracowano przez Departament Rozwoju Regionalnego)
- IV. Prezentacja dostępności komunikacyjnej Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka z obszaru województwa podkarpackiego oraz z obszarów województw sąsiednich
(opracowano przez Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego oraz Departament Dróg i Publicznego Transportu Zbiorowego)

Rzeszów, wrzesień 2018

I. INFORMACJA O BIEŻĄCEJ SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ
SPÓŁKI PORT LOTNICZY „RZESZÓW – JASIONKA” SP. Z O.O.
ORAZ PLANACH ROZWOJU I PROGNOZOWANYCH WYNIKACH

Ważne zdarzenia mające wpływ na sytuację Spółki w 2017 roku oraz I połowie 2018 roku

Działania podejmowane przez Spółkę w 2017 r. jak i w pierwszej połowie 2018 r. koncentrowały się na zarządzaniu Portem Lotniczym Rzeszów–Jasionka, ze szczególnym naciskiem na rozwój siatki połączeń, w tym przygotowanie i uruchomienie połączenia transatlantyckiego do USA oraz połączenia do Tel-Awiwu, zwiększenie liczby połączeń czarterowych oraz zapewnienie możliwości dalszego rozwoju w zakresie cargo. Uruchomiono również proces dywersyfikacji przychodów i optymalizacji kosztów działalności Spółki.

Do najważniejszych zdarzeń tego okresu należy zaliczyć:

- 1) Wzrost ruchu pasażerskiego w 2017 r. o 4,4% w stosunku do 2016 r., co przełożyło się na łączną liczbę **693.542** obsłużonych pasażerów (346.832 w przylocie i 346.710 w odlocie). Oznacza to kolejny rok rekordów lotniska w liczbie dotychczas obsłużonych pasażerów oraz wykonanych operacji lotniczych i potwierdza kontynuację trendu wzrostowego, pomimo niekorzystnej sytuacji zewnętrznej (czasowe zmniejszenie ruchu pasażerskiego w związku z nasileniem aktów terroru w Europie i Afryce Północnej). Dynamika wzrostu ruchu pasażerów jeszcze bardziej zwiększyła się w I półroczu 2018 r., w którym liczba obsłużonych podróżnych wyniosła 355.076 (174.741 w przylocie i 180.335 w odlocie), co oznacza wzrost rok do roku o 9,4%. W lipcu 2018 r. odnotowano najlepszy miesięczny wynik w historii lotniska: ponad 85 tysięcy obsłużonych pasażerów.
- 2) Uruchomienie przez PLL LOT dwóch regularnych tras międzynarodowych, od 12 marca 2018 r. cotygodniowe loty do Tel-Awiwu, a od 29 kwietnia br. transatlantyckie połączenie na lotnisko Newark w USA - drugi po lotnisku JFK najważniejszy port lotniczy obsługujący aglomerację nowojorską.
- 3) Uruchomienie przez linie Ryanair nowych tras sezonowych: od 28 marca do bułgarskiego kurortu Burgas, a od 16 maja 2018 r. bezpośrednich lotów do Aten.
- 4) Obsłużenie rekordowej w historii Spółki liczby pasażerów na trasie z i do Warszawy, obsługiwanej przez PLL LOT. W 2017 było to prawie 198 tys. osób, co oznacza wzrost o 15%. Ten trend utrzymał się w pierwszej połowie 2018 r.
- 5) Dynamiczny wzrost ruchu czarterowego i rozszerzenie oferty o nowe destynacje: w 2017 r. Zakhyntos, a w 2018 r. Rodos i Tiranę. Przełożyło się to na znaczne zwiększenie ruchu pasażerskiego w tym segmencie. W 2017 r. był to wzrost o 74 % w porównaniu do 2016 r., zaś w 2018 r. spodziewany jest wynik na poziomie powyżej 50 tys. pasażerów, co oznacza wzrost rok do roku o ok. 40 %.

- 6) Zwiększenie przez Lufthansę liczby lotów na trasie z i do Monachium do 11 tygodniowo od 3 maja 2018 r.
- 7) Współpraca ze spółką Chopin Airport Development w zakresie realizacji zobowiązań wynikających z zawartej w kwietniu 2017 r. umowy dzierżawy gruntu pod budowę hotelu przylotniskowego marki Holiday Inn Express. W czerwcu 2018 r. inwestor wyłonił generalnego wykonawcę, którym została firma Erbud. Przyjęcie pierwszych gości zaplanowane jest na 3 kwartał 2019 roku.
- 8) Rozpoczęcie przez Spółkę w grudniu 2017 r. eksploatacji części sąsiadującego z lotniskiem terminala cargo przeznaczonej do obsługi frachtu lotniczego oraz utworzenie w styczniu 2018 r. tzw. Miejsca Wyznaczonego Krajowej Administracji Skarbowej.

Po stronie przychodów Spółka osiągnęła w 2017 r. wynik 61.500.383 zł, co oznacza ich zwiększenie w stosunku do roku poprzedniego o 2.478.048 zł i dynamikę 104,2%. Natomiast poniesione koszty ogółem wyniosły 76.924.871 zł, przy dynamice 101,2%. Strata bilansowa za rok obrotowy 2017 wyniosła 15.424.488 zł przy amortyzacji w kwocie 28.369.599 zł. W porównaniu z rezultatem osiągniętym przez Spółkę w 2016 r. (strata 16.626.383 zł), oznacza to poprawę wyniku finansowego o ponad 1,2 mln zł.

Pomimo, że zakończono realizację projektów współfinansowanych ze środków UE, Spółka w dalszym ciągu musi dokonywać inwestycji mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz zapewnienie oczekiwanych standardów obsługi statków powietrznych, a także poprawę komfortu podróży pasażerów. Działania te są prowadzone w warunkach stale rosnącej konkurencji ze strony innych portów regionalnych i przy coraz większej presji przewoźników w zakresie redukcji kosztów.

Stan zadłużenia z tytułu kredytu zaciągniętego na realizację inwestycji w latach 2007-2015 na dzień 30.06.2018 r. wyniósł 54.147.927,84 zł. Spłata kapitału rozpoczęła się w marcu br. Spółka będzie go spłacać do 2028 roku w równych ratach w wysokości ok. 1,3 mln złotych na kwartał. Ponadto Spółka ponosi koszty rat odsetkowych, wykazane w kosztach finansowych sprawozdania finansowego. Rocznie przeznaczana na to prawie 2 mln zł, co w sposób znaczący obciąża jej wynik finansowy.

Zaciągnięcie kredytu bankowego było niezbędne, aby zapewnić wkład własny Spółki do poszczególnych projektów i umożliwić realizację szerokiego procesu inwestycyjnego na obszarze lotniska dokonanego w latach 2009-2016 z wykorzystaniem środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz innych środków unijnych. Należy podkreślić, że finansowanie inwestycji ze środków publicznych, aportów gotówkowych Właścicieli oraz kredytu, zostało poprzedzone indywidualną Notyfikacją w Komisji europejskiej Programu: Pomoc państwa N 570/2008 – Polska, Pomoc na inwestycje dla Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka oraz Notyfikacją Pomocy państwa N 196/2008 – Polska, Pomoc na inwestycje w portach lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Przychody vs. koszty Spółki			
Wyszczególnienie	Lata		
	31.12.2016	31.12.2017	30.06.2018
	(w zł)	(w zł)	(w zł)
Przychody ogółem	59 022 335,39	61 500 382,75	36 041 583,29
Przychody netto i zrównane z nimi	42 990 736,07	47 901 915,20	29 554 638,26
Pozostałe przychody operacyjne	15 798 094,53	13 507 697,03	6 385 449,70
Przychody finansowe	233 504,79	90 770,52	101 495,33
Koszty ogółem	75 648 718,29	76 924 871,17	43 685 057,25
Koszty działalności operacyjnej	71 335 187,55	74 770 030,92	42 857 583,39
Pozostałe koszty operacyjne	2 116 466,75	169 474,41	12 270,80
Koszty finansowe	2 197 063,99	1 985 365,84	815 203,06

Wynik finansowy netto Spółki		
Okres		
1.01-31.12.2016	1.01-31.12.2017	1.01-30.06.2018
- 16 626 382,90 zł	-15 424 488,42 zł	- 7 643 473,96 zł

Przewidywane kierunki rozwoju Spółki w 2018 roku i w latach następnych

Podstawowym źródłem przychodów Spółki są usługi lotniskowe, w związku z tym kluczowym zadaniem realizowanym przez Zarząd jest dążenie do dalszego rozwoju siatki połączeń z Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka. W tym celu prowadzone są rozmowy zarówno z przewoźnikami tradycyjnymi, niskokosztowymi, jak i czarterowymi, a także z podmiotami działającymi na rynku cargo. Mając na uwadze wysoki poziom konkurencyjności na rynku lotniczego transportu pasażerskiego, szczególnie w segmencie portów regionalnych obsługujących poniżej 1 miliona pasażerów rocznie, uruchomienie nowych tras wiąże się z koniecznością zapewnienia przewoźnikom maksymalnie korzystnych warunków operowania. Mając to na uwadze, osiągnięcie prognozowanego wzrostu ruchu pasażerskiego na lotnisku w Jasionce wpłynie na poprawę wyników finansowych Spółki dopiero w dłuższej perspektywie czasowej.

Coraz większe znaczenie w strukturze przychodów Spółki mają przychody pozalotnicze, uzyskiwane dzięki rosnącym wpływom z dzierżaw i wynajmu powierzchni komercyjnych oraz sprzedaży usług marketingowych, a w niedalekiej przyszłości również generowane przez płatny parking oraz hotel przylotniskowy. Jednym z priorytetów Zarządu Spółki jest konsekwentny rozwój oferty w tym zakresie i pozyskiwanie nowych klientów, co przełoży się na dalszy wzrost przychodów i poprawę wyniku finansowego Spółki.

Ważnym elementem strategii rozwoju Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka jest współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność związaną z obsługą techniczną statków powietrznych (tzw. MRO). Spółka posiada największy w Polsce hangar przeznaczony do takich usług, ponadto dysponuje gruntami przygotowanymi do budowy kolejnych tego typu obiektów. Zarząd Spółki prowadzi aktywne działania zmierzające do pozyskania kolejnych partnerów zainteresowanych rozwojem działalności MRO na terenie lotniska, co umożliwi nie tylko zwiększenie jego przychodów, ale również stworzenie atrakcyjnych miejsc pracy i nowych powiązań kooperacyjnych z firmami lotniczymi w regionie.

Jeśli chodzi o planowane przedsięwzięcia inwestycyjne, większa część z nich ma charakter obligatoryjny, tzn. wymaga przeprowadzenia albo ze względu na stopień zużycia istniejącej infrastruktury i sprzętu lotniskowego, albo z uwagi na prognozowany wzrost ruchu pasażerskiego i wolumenu cargo (przedstawiony w tabelach). Chodzi tu przede wszystkim o remont drogi startowej, rozbudowę terminala pasażerskiego i przebudowę parkingu oraz modernizację, wymianę lub zakup nowych urządzeń, szczególnie w obszarze kontroli bezpieczeństwa osób i towarów oraz w zakresie zabezpieczenia operacji lotniczych.

Niestety Spółka nie posiada obecnie środków własnych umożliwiających realizację opisanych inwestycji, ponadto ma istotne obciążenia kredytowe, w związku z tym konieczne jest jej pilne dokapitalizowanie przez Wspólników i zapewnienie funduszy na rozwój w perspektywie wieloletniej. Zważywszy na strategiczną rolę lotniska dla rozwoju gospodarczego i społecznego regionu oraz jego dostępności komunikacyjnej, wydaje się zasadne podjęcie przez Zarząd i Sejmik Województwa

Podkarpackiego zdecydowanych działań gwarantujących dalsze stabilne funkcjonowanie Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka”.

W tym kontekście bardzo istotną z punktu widzenia perspektyw rozwoju spółki lotniskowej będzie decyzja dotycząca ewentualnego poszerzenia grona wspólników, zakładając, że wniosą do niej kapitał w wysokości adekwatnej do ekonomicznych korzyści, jakie płyną dla nich z funkcjonowania lotniska. Szczególnie odnosi się to do Miasta Rzeszowa, które - w przeciwieństwie do innych stolic województw w których funkcjonują regionalne porty lotnicze - nie zaangażowało się dotąd finansowo w działania na rzecz rozwoju lotniska.

Podsumowując, należy podkreślić szczególną rolę, jaką międzynarodowy port lotniczy odgrywa w rozwoju gospodarczym i społecznym regionu. Podobnie jak w przypadku transportu drogowego i kolejowego, działalność lotnisk użytku publicznego wymaga istotnych nakładów inwestycyjnych o charakterze rozwojowym i odtworzeniowym. Ocena korzyści ekonomicznych, jakie przynoszą one Województwu powinna uwzględniać znacznie szerszą perspektywę, obejmującą wartości dodane związane dostępnością komunikacyjną regionu, jego atrakcyjnością dla inwestorów zagranicznych, możliwością rozwoju turystyki, itp.

PROGNOZY RUCHU PASAŻERSKIEGO 2018 - 2024							
TRASY	ROK						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Krajowe	100 923	123 000	129 150	129 675	136 159	142 967	150 115
Międzynarodowe	248 980	295 687	325 265	368 908	391 533	438 832	461 552
Czartery	28 262	23 619	28 906	31 498	33 874	40 569	46 919
PAX w odlocie	378 165	442 306	483 321	530 081	561 566	622 368	658 586
Ruch ogółem	756330	884612	966642	1060162	1123132	1244736	1317172

PROGNOZY RUCHU CARGO 2018 - 2024							
Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fracht (t)	2 700	4 000	4 500	5 000	5 500	6 000	6 500
Przychody z ruchu Cargo	760 000	1 250 000	1 375 000	1 512 500	1 663 750	1 813 488	1 958 567
Koszty	1 100 000	1 122 000	1 144 440	1 167 329	1 190 675	1 214 489	1 238 779
Wynik	-340 000	128 000	230 560	345 171	473 075	598 999	719 788

Planowany przyrost obsługi frachtu Cargo wynika w szczególności z zakładanego bazowania samolotu all - cargo od II kwartalu 2019 roku

Rachunek Zysków i Strat	PROGNOZY FINANSOWE SPÓŁKI NA OKRES 2018 - 2024 (z ograniczonymi inwestycjami)							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
WYSZCZEGÓLNIENIE								
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	54 448 945	64 683 000	69 574 000	73 361 000	77 104 000	81 978 000	90 072 000	
Przychody z działalności lotniczej	44 506 691	53 312 000	55 833 000	58 282 000	60 945 000	64 632 000	72 385 000	
Przychody z działalności pozostałej	9 942 254	11 371 000	13 741 000	15 079 000	16 159 000	17 346 000	17 687 000	
KOSZTY OPERACYJNE	86 062 800	92 734 000	95 030 000	100 636 000	105 040 000	111 107 000	114 694 000	
Amortyzacja	27 750 000	26 597 000	26 671 000	29 631 000	30 426 000	34 525 000	35 265 000	
Zużycie materiałów i energii	4 579 500	4 928 000	4 792 000	4 888 000	4 986 000	5 086 000	5 188 000	
Usługi obce	6 630 054	5 300 000	5 500 000	5 800 000	6 100 000	6 400 000	6 600 000	
Podatki i opłaty	1 559 544	1 630 000	1 650 000	1 670 000	1 690 000	1 710 000	1 730 000	
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	25 893 619	26 670 000	27 470 000	28 295 000	29 144 000	30 018 000	30 920 000	
Pozostałe koszty rodzajowe	1 272 332	1 445 000	1 474 000	1 505 000	1 535 000	1 565 000	1 596 000	
Koszty materiałów i towarów	18 377 751	26 164 000	27 473 000	28 847 000	31 159 000	31 803 000	33 395 000	
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	18 922 000	12 439 000	11 537 000	10 944 000	9 288 000	7 772 000	7 084 000	
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	6 242 000	0	0	0	0	0	0	
Dotacje UE rozliczenie inwestycji z lat 2011-2016	12 640 000	12 394 000	11 491 000	10 896 000	9 238 000	7 720 000	7 030 000	
Inne przychody operacyjne	40 000	45 000	46 000	48 000	50 000	52 000	54 000	
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	120 000	123 000	125 000	128 000	130 000	133 000	136 000	
Inne koszty operacyjne	120 000	123 000	125 000	128 000	130 000	133 000	136 000	
Przychody finansowe	90 000	92 000	94 000	96 000	98 000	100 000	102 000	
Koszty finansowe	1 920 000	1 644 000	1 598 000	1 344 000	1 194 000	1 044 000	896 000	
ZYSK/STRATA NETTO	-14 641 855	-17 287 000	-15 548 000	-17 707 000	-19 874 000	-22 434 000	-18 468 000	
PRZYCHODY OGÓLEM	73 460 945	77 214 000	81 205 000	84 401 000	86 490 000	89 850 000	97 258 000	
KOSZTY OGÓLEM	88 102 800	94 501 000	96 753 000	102 108 000	106 364 000	112 284 000	115 726 000	
WYNIK NETTO	-14 641 855	-17 287 000	-15 548 000	-17 707 000	-19 874 000	-22 434 000	-18 468 000	
EBITDA (wynik netto skorygowany o amortyzację)	13 108 145	9 310 000	11 123 000	11 924 000	10 552 000	12 091 000	16 797 000	
Wymik netto skorygowany o amortyzację i dotacje UE	468 145	-3 084 000	-368 000	1 028 000	1 314 000	4 371 000	9 767 000	
Wynik z działalności operacyjnej	-3 161 855	-28 051 000	-25 456 000	-27 275 000	-27 936 000	-29 129 000	-24 622 000	
EBITDA (wynik z działalności operacyjnej skorygowany o amortyzację)	-3 863 855	-1 454 000	1 215 000	2 356 000	2 490 000	5 396 000	10 643 000	

PROGNOZY FINANSOWE SPÓŁKI NA OKRES 2018 - 2024 (z pełnym zakresem inwestycji)							
Rachunek Zysków i Strat	WYSZCZEGÓLNIENIE						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	54 448 945	64 683 000	69 574 000	73 361 000	77 104 000	81 978 000	90 072 000
Przychody z działalności lotniczej	44 506 691	53 312 000	55 833 000	58 282 000	60 945 000	64 632 000	72 385 000
Przychody z działalności pozalotniczej	9 942 254	11 371 000	13 741 000	15 079 000	16 159 000	17 346 000	17 687 000
KOSZTY OPERACYJNE	86 062 800	92 731 000	95 293 000	101 524 000	105 928 000	112 695 000	116 282 000
Amortyzacja	27 750 000	26 594 000	26 934 000	30 519 000	31 314 000	36 113 000	36 853 000
Zużycie materiałów i energii	4 579 500	4 928 000	4 792 000	4 888 000	4 986 000	5 086 000	5 188 000
Usługi obce	6 630 054	5 300 000	5 500 000	5 800 000	6 100 000	6 400 000	6 600 000
Podatki i opłaty	1 559 544	1 630 000	1 650 000	1 670 000	1 690 000	1 710 000	1 730 000
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	25 893 619	26 670 000	27 470 000	28 295 000	29 144 000	30 018 000	30 920 000
Pozostałe koszty rodzajowe	1 272 332	1 445 000	1 474 000	1 505 000	1 535 000	1 565 000	1 596 000
Koszty materiałów i towarów	18 377 751	26 164 000	27 473 000	28 847 000	31 159 000	31 803 000	33 395 000
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	18 922 000	12 439 000	11 537 000	10 944 000	9 288 000	7 772 000	7 084 000
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	6 242 000	0	0	0	0	0	0
Dotacje UE rozliczenie inwestycji z lat 2011-2016	12 640 000	12 394 000	11 491 000	10 896 000	9 238 000	7 720 000	7 030 000
Inne przychody operacyjne	40 000	45 000	46 000	48 000	50 000	52 000	54 000
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	120 000	123 000	125 000	128 000	130 000	133 000	136 000
Inne koszty operacyjne	120 000	123 000	125 000	128 000	130 000	133 000	136 000
Przychody finansowe	90 000	92 000	94 000	96 000	98 000	100 000	102 000
Koszty finansowe	1 920 000	1 644 000	1 598 000	1 344 000	1 194 000	1 044 000	896 000
ZYSK/STRATA NETTO	-14 641 855	-17 284 000	-15 811 000	-18 595 000	-20 762 000	-24 022 000	-20 056 000
PRZYCHODY OGÓLEM	73 460 945	77 214 000	81 205 000	84 401 000	86 490 000	89 850 000	97 258 000
KOSZTY OGÓLEM	88 102 800	94 498 000	97 016 000	102 996 000	107 252 000	113 872 000	117 314 000
WYNIK NETTO	-14 641 855	-17 284 000	-15 811 000	-18 595 000	-20 762 000	-24 022 000	-20 056 000

Ważniejsze założenia przyjęte do prognozy:

1. Wzrost ruchu lotniczego średnio na poziomie 9,8% rocznie;
2. Wzrost przychodów z działalności lotniczej średnio na poziomie 8,6% rocznie;
3. Wzrost przychodów z działalności pozalotniczej średnio na poziomie 10,0% rocznie;
4. Wzrost kosztów operacyjnych średnio na poziomie 5,0% rocznie;
5. Ponoszenie przez Spółkę kosztów finansowych z tytułu spłaty odsetek od zaciągniętego na realizację inwestycji kredytu

Z przedstawionej prognozy (w dwóch wariantach jeśli chodzi o zakres inwestycji) wynika, że Port Lotniczy „Rzeszów – Jasionka” Sp. z o.o. w analizowanym okresie będzie rokrocznie generował stratę bilansową. Wynika to z faktu ponoszenia bardzo wysokich odpisów amortyzacyjnych (sięgających 40% kosztów rodzajowych), będących następstwem zrealizowania szerokiego zakresu inwestycji związanych z modernizacją i rozbudową lotniska w latach 2010-2016 oraz planowanych do wykonania inwestycji w okresie do 2024 roku (szczegółowo opisanych i uzasadnionych w wykazie inwestycji).

Należy podkreślić, że inwestycje lotniskowe charakteryzują się niską stopą oraz bardzo długim okresem zwrotu (25-30 lat), a także wysoką kapitałochłonnością, co jest charakterystyczne dla inwestycji infrastrukturalnych. Działalność portów lotniczych cechuje także bardzo wysoki (ok. 90%) udział kosztów stałych w strukturze kosztów przedsiębiorstwa. W związku z tym osiągnięcie przez Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” rentowności na poziomie zysku netto jest procesem długoterminowym, możliwym do realizacji w perspektywie najbliższych 10 lat, zakładając wygenerowanie ruchu pasażerskiego w 2028 r. na poziomie 1,6-1,7 mln podróży.

Warto zauważyć, że pomimo zakładanej straty bilansowej, prognozy wskazują, że Spółka od 2021 roku osiągać będzie płynność finansową, umożliwiającą samodzielne finansowanie działalności eksploatacyjnej. Pokazuje to wskaźnik rentowności EBITDA, który będzie systematycznie ulegał poprawie.

ZESTAWIENIE PLANOWANYCH INWESTYCJI NA LATA 2018 - 2024 W SPÓŁCE PORT LOTNICZY "RZESZÓW - JASIONKA" SP. Z O.O.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Szacowana wartość i termin całego zadania		Szacowana wartość w poszczególnych latach						
		Wartość zadania [mln PLN]	Rok realizacji rozpoczęcie /zakończenie	Rok 2018 [mln PLN]	Rok 2019 [mln PLN]	Rok 2020 [mln PLN]	Rok 2021 [mln PLN]	Rok 2022 [mln PLN]	Rok 2023 [mln PLN]	Rok 2024 [mln PLN]
-	1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10
INWESTYCJE PRIORYTETOWE										
1	Przebudowa i budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka” w Jasionce - Etap I i Etap II.1	9,00	2018 / 2019	3,00	6,00					
2	Przebudowa i budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka” w Jasionce - Etap II.2	3,50	2020		3,50					
3	Rozbudowa terminala pasażerskiego (odlot pirs wschodni i zachodni oraz przyłot strefa wschodnia) wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej	40,00	2019 / 2022	0,25	0,25	15,00	24,50			
4 *	Budowa terminala CARGO wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem i opracowaniem dokumentacji projektowej *	25,00	2019/2020	0,50	24,50					
5	Przebudowa drogi startowej w zakresie dostosowania jej nośności do zwiększonego ruchu lotniczego	72,60	2021/2022			0,60	72,00			
6 *	Budowa równoległej drogi kołowania po stronie wschodniej wraz z rozbudową prostopadłej drogi kołowania do progu 27 oraz drogą szybkiego zjazdu dla kierunku 09 *	61,00	2023/2024						30,00	31,00
	Suma planowanych inwestycji priorytetowych:	211,10	-	3,00	6,75	28,25	15,60	96,50	30,00	31,00
INWESTYCJE ZWIĄZANE Z ROZWOJEM PORTU										
1	Ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka - opracowanie niezbędnej dokumentacji	1,00	2019 / 2020		0,50	0,50				
2 *	Budowa drogi południowej (DPid) o długości ok. 2050m b x 7m wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej *	4,50	2018/2019	0,25	4,25					
3	Rozbudowa zbiorników na paliwo lotnicze o 1000 m3 (zbiornik naziemny) wraz z przebudową niezbędnej infrastruktury i wykonaniem dokumentacji projektowej	2,00	2021/2022				0,20	1,80		
4	Rozbudowa systemu łączności TETRA o redundancję	0,55	2019		0,55					
5	Rozbudowa płyty postojowej przedhangarowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą i opracowaniem dokumentacji projektowej.	4,50	2019-2020		0,50	4,00				
6	Dostosowanie obiektów zagłębionych w pasie drogi startowej w odległości do 75 od osi, w zakresie eliminacji ukrytych powierzchni pionowych: 1) obiekty w pasie DS przed progiem 09 2) obiekty w pasie DS przed progiem 27 3) obiekty w obrębie robót przy DK R4, DK R5, DK F 4) obiekty w pozostałych obszarach	0,40	2021/2024				0,15			0,25
7	Zestaw do odsnieżania nawierzchni lotniskowych (3 sztuki)	6,00	2020			6,00				
8	Oczyszczarka kompaktowa z wyposażeniem "lato-zima"	3,00	2019		3,00					
9	Autocysterna lotniskowa (poj. 30 000 dm3)	2,80	2022					2,80		
10	Modernizacja systemu CCTV	2,00	2020			2,00				

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Uzasadnienie
INWESTYCJE PRIORYTETOWE		
1.	Przebudowa i budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka” w Jasionce - Etap I i Etap II.1	• Zbyt mała przepustowość istniejącego parkingu, • Zły stan techniczny nawierzchni parkingowej przed terminalem pasażerskim (zastoiska wody, zdegradowana nawierzchnia istniejącego parkingu), • Rozbudowa parkingu konieczna ze względu na uruchomienie nowych połączeń oraz obsługę nowej siatki połączeń,
2.	Przebudowa i budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Porcie Lotniczym „Rzeszów-Jasionka” w Jasionce - Etap II.2	• Poprawa obsługi pasażera – zwiększona ilość miejsc parkingowych, możliwość wydzielenia stref na parking (parking długoterminowy, Kiss&Fly, i in.), • Zainstalowanie systemu parkingowego z automatyzowanym poborem opłat..
3.	Rozbudowa terminala pasażerskiego (odlot pirs wschodni i zachodni oraz przyłot strefa wschodnia) wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej	• Zwiększenie przepustowości terminala co umożliwi dalszy rozwój siatki połączeń, • Poprawa jakości obsługi pasażera (zwiększenie powierzchni oczekiwania przed kontrolą).
4.	Budowa terminala CARGO wraz z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem i opracowaniem dokumentacji projektowej	• Zwiększający się wolumen przewozów cargo oraz jego ilość powoduje konieczność budowy własnego terminala Cargo.
5.	Przebudowa drogi startowej w zakresie dostosowania jej nośności do zwiększonego ruchu lotniczego	• Poprawa bezpieczeństwa operacji lotniczych, • Możliwość zwiększenia natężenia ruchu dużych statków powietrznych (w szczególności transportowych cargo), • Poprawa parametrów technicznych drogi startowej (nośność, równość, szorstkość)
6.	Budowa równoległej drogi kołowania po stronie wschodniej wraz z rozbudową prostopadłej drogi kołowania do progu 27 oraz drogą szybkiego zjazdu dla kierunku 09	• Zwiększenie bezpieczeństwa operacji lotniczych, • Skrócenia czasu operacji startu i lądowania, co przeloży się na wykonanie większej ilości operacji lotniczych, • Zwiększenie przepustowości drogi startowej co przeloży się na zwiększenie przepustowości Portu Lotniczego,
INWESTYCJE ZWIĄZANE Z ROZWOJEM PORTU		
1.	Ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania dla Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka - opracowanie niezbędnej dokumentacji	• Zapisy decyzji środowiskowych zobowiązują Port Lotniczy do wyznaczenia obszaru ograniczonego użytkowania po roku 2020 tj. docelowego wariantu wzrostu ilości operacji lotniczych dla dużych samolotów komunikacyjnych – 60 na dobę, • W związku z ww. zapisami zachodzi konieczność opracowania: - zasięgu stref hałasu lotniczego Portu Lotniczego „Rzeszów – Jasionka” zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, - map z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru ograniczonego użytkowania, - ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów objętych obszarem ograniczonego użytkowania.

2	Budowa drogi południowej (DPI)d o długości ok. 2050mx7m wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej	• Stworzenie możliwości dojazdu do działek położonych po południowej stronie lotniska, będących własnością Portu Lotniczego „Rzeszów Jasionka”, • Udobstępnienie ww. południowych terenów potencjalnym inwestorom, • Urbanizowanie przemysłowe ww. terenów w przyszłości przełoży się na zwiększenie ruchu pasażerskiego biznesowego oraz ilości towarów cargo.
3	Rozbudowa zbiorników na paliwo lotnicze o 1000 m³ (zbiornik naziemny) wraz z przebudową niezbędnej infrastruktury i wykonaniem dokumentacji projektowej	• W związku z rosnącym ruchem lotniczym konieczne jest zwiększenie pojemności zbiorników magazynowych w celu zabezpieczenia większego zapasu paliwa, co zapewni nieprzerwane funkcjonowanie Portu Lotniczego w sytuacjach problemów z płynnością dostaw paliwa (szczególnie przy trudnych warunkach atmosferycznych, okresach dni świątecznych).
4	Rozbudowa systemu łączności TETRA o redundancję	• Obecnie funkcjonujący system pracuje od sierpnia 2011 na jednej stacji bazowej bez stacji rezerwowej. Awaria stacji może spowodować paraliż w łączności naziemnej przez okres kilku dni. Awaria może spowodować utratę ustawień. Ponowne wprowadzenie ustawień wymaga dodatkowych kilku dni.
5	Rozbudowa płyty postojowej przedhangarowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą i opracowaniem dokumentacji projektowej.	• Rozwój bazy serwisowej Portu Lotniczego powoduje konieczność rozbudowy istniejącej płyty przedhangarowej
6	Dostosowanie obiektów zagłębionych w pasie drogi startowej w odległości do 75 od osi, w zakresie eliminacji ukrytych powierzchni pionowych: 1) obiekty w pasie DS przed progiem 09 2) obiekty w pasie DS przed progiem 27 3) obiekty w obrębie robót przy DK R4, DK R5, DK F 4) obiekty w pozostałych obszarach	• Zgodnie z przepisami dla lotnisk opracowanymi przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) - Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 139/2014 CS ADR-DSN.B.165 (c): „W celu wyeliminowania ukrytej powierzchni pionowej, należy zapewnić nachylenie, które rozciąga się od szczytu konstrukcji, do co najmniej 0.3 m poniżej poziomu terenu. Nachylenie nie powinno być większe niż 1:10”; • W Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka w pasie drogi startowej (75m od osi DS) istnieją obiekty, które powstały przed wejściem w życie ww. przepisu i nie są dostosowane do jego wymagań; • W związku z powyższym zachodzi konieczność wykonania robót związanych z dostosowaniem obiektów w pasie drogi startowej do aktualnie obowiązujących przepisów.
7	Zestaw do odśnieżania nawierzchni lotniskowych (3 sztuki)	• Zakup zestawów do odśnieżania zaplanowany tak, aby sukcesywnie wymienić maszyny wyprodukowane na przełomie lat 1998/2000
8	Oczyszczarka kompaktowa z wyposażeniem „lato-zima”	• W związku z rosnącą liczbą operacji lotniczych odbywających się na nawierzchniach płyt postojowych konieczne jest stałe utrzymanie nawierzchni w czystości, tak zimą jak i latem. Zaplanowana maszyna służy do całorocznego utrzymania w czystości płyt postojowych. W chwili obecnej nie posiadamy takiego sprzętu.
9	Autocysterna lotniskowa (poj. 30 000 dm³)	• Zakup autocysterny został zaplanowany w celu wymiany obecnie użytkowanej autocysterny, która została wyprodukowana w 1998r. Wyposażenie oraz aparatura cysterny nie spełnia wszystkich obecnie obowiązujących przepisów, a modernizacja jest nieopłacalna ekonomicznie
10	Modernizacja systemu CCTV	• Obecnie użytkowany (ciągle modernizowany) system CCTV nie spełnia wymagań pojemnościowych, a przede wszystkim jakościowych. Dlatego konieczna jest jego gruntowna modernizacja i przebudowa z użyciem nowych technologii

11	Ochrona obwodowa lotniska	• Wraz ze wzrostem zagrożeń i wymagań przepisów w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, a także zaleceń i dobrych praktyk wskazywanych min. przez TSA koniecznym jest zainstalowanie w newralgicznych częściach lotniska ochrony obwodowej wraz z kamerami.
12	Modernizacja urządzeń RTG do kontroli pasażerów 7szt.	• Dostosowanie poprzez modernizację użytkowanych urządzeń RTG do wymagań wynikających z obowiązujących przepisów w zakresie kontroli bezpieczeństwa pasażerów i bagażu.
13	Wymiana systemu KD i SSWiN budynek adm.	• Ze względu na zużycie funkcjonujących systemów SKD (kontrolli dostępu) i SSWiN (wiązania i napadu) konieczna jest ich wymiana i dostosowanie do obowiązujących standardów.
14	Wymiana zużytego sprzętu do kontroli bezp.	• Z uwagi na zużycie obecnie użytkowanego sprzętu i urządzeń służących do kontroli bezpieczeństwa pasażerów, osób niebędących pasażerami oraz bagażu i dostaw, konieczna będzie ich wymiana i dostosowanie do obowiązujących standardów.
15	Modernizacja BHS	• Konieczność modernizacji i wymiany części systemu transportu bagażu, celem dostosowania do planowanych nowych urządzeń standardu 3 (pkt. 26).
16	Zakup urządzeń ETD	• Konieczność zakupu dwóch nowych certyfikowanych urządzeń do wykrywania śladowych ilości materiałów wybuchowych ETD, które zastąpią obecnie użytkowane dwa niecertyfikowane urządzenia dopuszczone warunkowo za zgodą Prezesa ULC do 2020 r.
17	System kontroli bagażu rejestrowanego standard 3	• Konieczność wymiany i dostosowanie urządzeń służących do kontroli bezpieczeństwa bagażu rejestrowanego do wymagań wynikających z Rozporządzenia 2015/1998 z dnia 5 listopada 2015 r. pkt 12.4.2.3.
18	Modernizacja systemu szkoleniowego OKB	• Ze względu na nowe wymagania dot. szkoleń operatorów kontroli bezpieczeństwa konieczna jest modernizacja istniejącego systemu szkoleniowego i dostosowanie do wymagań wynikających z Rozporządzenia 2015/1998 z dnia 5 listopada 2015r. pkt. 11.4.1.
19	Modernizacja systemu radarowego (ochrony perymetrycznej)	• Ze względu na mijający pięcioletni okres użytkowania funkcjonującego systemu radarowego konieczna jest modernizacja wraz ze szczegółowym przeglądem i dostosowaniem oraz wymianą zużytych elementów.
20	Samochód pożarniczy GCBA	• Do zabezpieczenia przeciwpożarowego lotniska IX kategorii (m.in. Boeing 787-900 Dreamliner) zgodnie z przepisami potrzeba 3 samochodów gaśniczych posiadających łącznie 36400 litrów środka gaśniczego. Biorąc pod uwagę że 2 samochody mają 24 i 30 lat i występuje w nich duża awaryjność, należy je brać pod uwagę tylko i wyłącznie w sytuacji najwyższej konieczności. • Z wyliczenia dla pozostałych samochodów łączna ilość środka gaśniczego wynosi niecałe 30000 litrów, co powoduje że nie spełniają warunku ilości środka dla IX kategorii zabezpieczenia przeciwpożarowego lotniska.
21	Operacyjny samochód pożarniczy	• Obecnie posiadany samochód operacyjny ma 17 lat i jest bardzo wyeksploatowany z dużym przebiegiem. Samochód nie ma możliwości zmiany zabudowy tak, aby mógł przewozić drobny sprzęt ratowniczy (np. sprzęt hydrauliczny, agregat prądotwórczy itp.)
22	Pojazd do odladania samolotów	• Obecnie eksploatowane są 2 pojazdy (z 2001 r. i z 2008 r.) Ze względu na krótki czas ochrony środków zabezpieczających przed oblodzeniem, odladanie samolotów kodu D musi być wykonywane równocześnie z dwóch pojazdów. Po uruchomieniu połączenia transatlantyckiego obsługiwane przez taki samolot powoduje, że brakuje nam pojazdu rezerwowego.

23	System odprawowy	• Obecny system użytkowany jest od 2012 roku i poszczególne stanowiska są dedykowane dla poszczególnych przewoźników. Wzrost liczby przewoźników zmusi Port do wprowadzenie platformy CUTE pozwalającej na odprawę różnych przewoźników na poszczególnych stanowiskach (uniwersalne stanowiska)
24	Sprzęt do obsługi płytowej ETAP I	• W związku z rozwojem połączeń i obsługi samolotów w pikach (nawet 4 samoloty w tym samym czasie), występują braki sprzętowe do obsługi naziemnej.
25	Sprzęt do obsługi płytowej ETAP II	• W związku z rozwojem połączeń i obsługi samolotów w pikach (nawet 4 samoloty w tym samym czasie), występują braki sprzętowe do obsługi naziemnej.
26	Nowy system "PAX-CONTROL"	• Obecnie eksploatowany jest system o ograniczonej przepustowości i obecnie często ulega awarii. Wzrost ruch powoduje powstawanie kolejek przed wejściem do strefy kontroli bezpieczeństwa pasażerów.

II. Ujęcie kwestii Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka w dokumentach strategicznych województwa podkarpackiego ¹

W sporządzonej na potrzeby aktualizacji Strategii rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2013 *Diagnozie sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podkarpackiego* (2013 r.)² przeprowadzono szczegółową analizę Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka na tle infrastruktury lotniskowej w Polsce.

Podkreślono, że największym lotniskiem w regionie wpisanym do rejestru lotnisk cywilnych prowadzonego przez Urząd Lotnisk Cywilnych, a także do europejskiej sieci transportowej TEN-T (sieć kompleksowa) jest Rzeszów – Jasionka, które pełni bardzo istotną rolę komunikacyjną dla mieszkańców Południowo – Wschodniej Polski. Zwrócono uwagę, że po przeprowadzeniu wielu inwestycji w ostatnich latach lotnisko to stało się wizytówką regionu i jego oknem na świat. Przeanalizowano wzrost przepustowości Portu w ostatnich latach, a także dużą dynamikę wzrostu ruchu pasażerskiego, która za okres 2009-2011 była jedną z najwyższych w kraju i wyniosła aż 28,1%. Zwrócono uwagę na znaczący udział lotów międzynarodowych obsługiwanych przez lotnisko, przy stosunkowo niskim udziale lotów krajowych, a także możliwość zmiany tej struktury po uruchomieniu nowych połączeń krajowych i zagranicznych. Dostrzegając potencjał lotniska, a także planując jego dalszy dynamiczny rozwój, zwrócono uwagę na korzyści płynące z rozbudowy terminala przeładunkowego cargo. W kontekście zwiększenia możliwości przeładunkowych lotniska wskazano także na duże znaczenie planowanej rewitalizacji bocznicy kolejowej łączącej bezpośrednio Rzeszów z Portem Lotniczym, która umożliwi powstanie terminala intermodalnego.

Mając na uwadze powyższą diagnozę, w obowiązującej obecnie *Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2020 (SRPW 2020)* Międzynarodowy Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka wskazany został jako mocna strona regionu, wpływająca na jego większą dostępność zewnętrzną i wewnętrzną, ułatwiająca i przyspieszająca transfer ludzi, towarów, oraz wiedzy.

SRPW 2020 dostrzega potencjał lotniska w zakresie międzynarodowego wykorzystania w transporcie towarowym, potrzebę zwiększania dostępności komunikacyjnej województwa, a także dalszej rozbudowy infrastruktury lotniczej oraz towarzyszącej i w tym zakresie formułuje działania kierunkowe.

Zagadnienie rozwoju infrastruktury lotniska Rzeszów-Jasionka oraz jego otoczenia uwzględnione zostało w ramach dziedziny działań strategicznych *Sieć osadnicza*, w priorytetach tematycznych: 3.1 *Dostępność komunikacyjna* oraz 3.3 *Funkcje metropolitalne Rzeszowa*.

W ramach kierunku działań **3.1.2 *Rozwój infrastruktury i sieci kolejowej zarówno w układzie powiązań zewnętrznych, jak i wewnątrzregionalnych*** *SRPW 2020* jako jeden

¹ *Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2020* stanowi załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXVII/697/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2013 r.

² <https://www.podkarpackie.pl/index.php/strategia/2634-sejmik-województwa-podkarpackiego-przyjal-strategie-rozwoju-województwa-podkarpackie-2020-wraz-z-prognoza-oddziaływania-na-srodowisko>.

z zakładanych efektów podejmowanych przedsięwzięć wskazuje wzrost dostępności regionu poprzez skomunikowanie linią kolejową lotniska w Jasionce ze stolicą województwa. Obszarem Strategicznej Interwencji (OSI) dla tego kierunku działań są gminy, przez które przebiegają lub są planowane linie kolejowe.

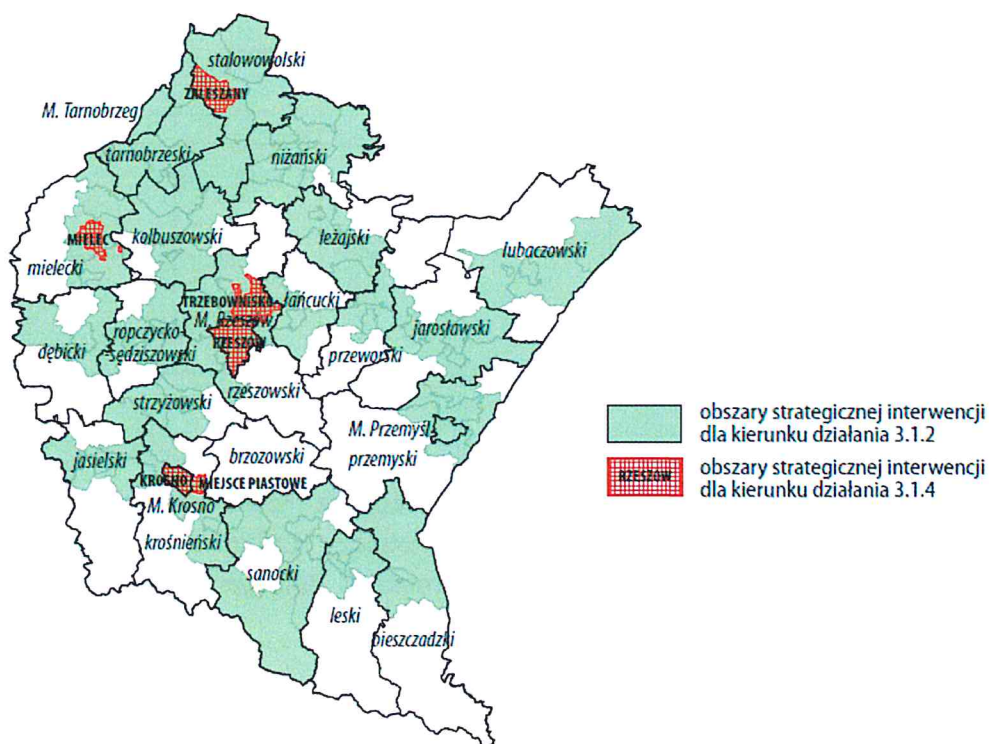
W ramach kierunku działań **3.1.4 Rozwój Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka oraz wyspecjalizowanych lotnisk lokalnych** zwrócono uwagę, że transport lotniczy jest obecnie najszybciej rozwijającą się gałęzią transportu dynamicznie zwiększającą wolumen przewożonych osób i towarów, a w układzie transportowym regionu istotną rolę odgrywa Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka, który jednocześnie stanowi ważny element krajowego systemu lotnisk. Mając na uwadze powyższe, podejmowane w regionie działania zmierzają do większego umiędzynarodowienia lotniska Rzeszów-Jasionka oraz pełnego wykorzystania jego możliwości w zakresie transportu osób i towarów.

Zakładane efekty realizowanego działania to m.in.

- wzrost krajowej i międzynarodowej rangi Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka dzięki zwiększeniu udziału w obsłudze ruchu osobowego poprzez utrzymanie dotychczasowych oraz uruchomienie nowych połączeń,
- integracja Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka z systemem transportu kolejowego poprzez budowę odgałęzienia linii kolejowej L 71,
- zwiększenie możliwości przeładunku towarów na lotnisku i uruchomienie terminalu intermodalnego poprzez dokończenie inwestycji związanych z terminalem cargo, terminalem paliwowym, budową bocznic kolejowych do stref ekonomicznych,
- poprawa systemu komunikacji publicznej łączącej Port Lotniczy z centrum Rzeszowa dzięki uruchomieniu nowych dogodnych dla pasażerów połączeń,
- poprawa dostępności drogowej Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka poprzez bezpośrednie połączenia z węzłami drogi ekspresowej S19 i autostrady A4.

Jako OSI dla kierunku działań 3.1.4. wskazano Rzeszów i gminy, na terenie których zlokalizowane są lotniska.

Obszary strategicznej interwencji dla kierunków działania 3.1.2 i 3.1.4

Opracowanie graficzne: Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie.

W ramach kierunku działania **3.3.3. *Rozwój powiązań komunikacyjnych i zintegrowanego systemu transportu publicznego łączących Rzeszów z jego obszarem funkcjonalnym*** zwrócono uwagę, że Rzeszów charakteryzuje się niewydolną infrastrukturą transportową na terenie swojego obszaru funkcjonalnego oraz niewystarczającym skomunikowaniem z Portem Lotniczym. Mając na uwadze powyższe, jako jedno z zakładanych efektów realizowanych działań przewidziano: poprawę łączności pomiędzy miastem a Portem Lotniczym Rzeszów - Jasionka poprzez budowę połączenia kolejowego, a także poprawę dostępności drogowej Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka poprzez bezpośrednie połączenia z węzłami drogi ekspresowej S19 i autostrady A4. OSI dla kierunku działań 3.3.3. jest obszar funkcjonalny Rzeszowa.

W ramach kierunku działania **3.3.4. *Uporządkowanie gospodarki przestrzennej Rzeszowa i integracja w ramach obszaru funkcjonalnego*** jako jeden z zakładanych efektów wskazano optymalne wykorzystanie terenów wokół lotniska poprzez sporządzenie koncepcji rozwoju „obszaru funkcjonalnego Lotnisko Rzeszów-Jasionka”. OSI dla niniejszego kierunku działań jest obszar funkcjonalny Rzeszowa.

Jednym z monitorowanych w ramach *Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2020* wskaźnikiem jest *Liczba pasażerów obsługiwanych w roku w porcie Rzeszów-Jasionka*.

Liczba obsłużonych pasażerów w porcie lotniczym Rzeszów-Jasionka (wyjazdy i przyjazdy w ciągu roku w tys.)*							
Wartość bazowa (2011)	2012	2013	2014	2015	2016	2017 r.	Wartość wskaźnika szacunkowa 2020
491,3	564,9	589,9	601,1	645,2	664,1	693,5	900 tys. osób (wariant umiarkowany – plany Portu Lotniczego)

*dane GUS-BDL oraz SRWP 2020.

W „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3)” port lotniczy Rzeszów Jasionka jest wymieniony jako jedna z najważniejszych mocnych stron regionu, dających przewagę w konkurencji o zewnętrzne inwestycje w województwie podkarpackim.

Działalność portu lotniczego jest pośrednio związana z rozwojem regionalnej inteligentnej specjalizacji „Lotnictwo i kosmonautyka”.

Funkcjonowanie Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka, ułatwia otwarcie się gospodarki regionu na rynki zewnętrzne. Ma to olbrzymie znaczenie dla wielu branż rozwijających się w województwie, a szczególnie dla regionalnych inteligentnych specjalizacji.

III. Informacja o projektach zrealizowanych przez Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o., dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie finansowej 2007-2013

W okresie programowania 2007-2013 zrealizowano 16 projektów inwestycyjnych służących rozwojowi Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka.

Całkowita wartość tych projektów wyniosła **453 062 100,77 PLN (ponad 450 mln zł)**, a dofinansowanie ze środków UE wyniosło **224 294 613,79 PLN (ponad 220 mln zł)**

Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka Sp. z o.o. był jedynym beneficjentem w projektach konkursowych w ramach działania 2.1 *Infrastruktura komunikacyjna*, schemat F- *Infrastruktura lotniska Rzeszów - Jasionka* RPO WP 2007-2013. Spółka była także beneficjentem jednego z projektów z działania 2.2 *Infrastruktura energetyczna* RPO WP na lata 2007-2013.

Wśród tych 16 projektów inwestycyjnych służących rozwojowi Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka 14 projektów było zrealizowanych w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013** tj.:

- „Budowa hangarów dla statków powietrznych wraz z płytą postojową”,
- „Poprawa konkurencyjności Portu Lotniczego „Rzeszów – Jasionka” poprzez budowę światłał podejścia, przebudowę drogi startowej oraz budowę drogi północnej”,
- Modernizacja i rozbudowa nawierzchni lotniskowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą zachodniej części Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka,
- Zakup sprzętu i urządzeń do nowopowstającego terminala pasażerskiego i obsługi lotniska,
- Rozbudowa zaplecza technicznego Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka,
- Przebudowa i rozbudowa systemu oświetlenia nawigacyjnego w Porcie Lotniczym Rzeszów - Jasionka - budowa światłał osi centralnej i strefy przyziemia drogi startowej,
- Poprawa jakości usług w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka poprzez doposażenie w sprzęt oraz systemy obsługi lotniskowej i pasażera
- Odnawialne źródła energii dla budynków Portu Lotniczego "Rzeszów-Jasionka" Sp. z o.o. (Działanie 2.2)
- Przebudowa i rozbudowa systemu oświetlenia nawigacyjnego w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka,
- Budowa systemu zaopatrzenia lotniska w wodę dla celów ratowniczych w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka,
- Przebudowa, nadbudowa, rozbudowa budynku Lotniskowej Straży Pożarnej w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka,
- Zakup systemu kontroli bezpieczeństwa bagażu kabinowego,
- Zakup systemu kontroli bezpieczeństwa osób i towarów,
- Wzmocnienie systemu bezpieczeństwa lotniska Rzeszów-Jasionka poprzez doposażenie w sprzęt oraz systemy monitoringu,

Całkowita wartość projektów inwestycyjnych zrealizowanych w ramach **RPO WP 2007-2013** wyniosła **255 831 682,92 PLN (ponad 250 mln zł)**, a dofinansowanie ze środków UE wyniosło **148 997 686,72 PLN (prawie 150 mln zł)**.

Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka Sp. z o.o. realizował także 2 projekty inwestycyjne w ramach **Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013**:

- „Port Lotniczy Rzeszów- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej”,
- „Port Lotniczy Rzeszów – Budowa nowego terminalu pasażerskiego”).

Całkowita wartość tych projektów wyniosła **197 230 417,85 PLN (prawie 200 mln zł)**, a dofinansowanie ze środków UE wyniosło **75 296 927,07 PLN (ponad 75 mln zł)**.

Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka Sp. z o.o. realizował również 2 projekty **nieinwestycyjne** z działania 1.4 *Promocja gospodarcza i aktywizacja inwestycyjna regionu* RPO WP na lata 2007-2013 tj:

- Udział w zagranicznych i krajowych imprezach targowo-wystawienniczych szansa na rozwój Portu Lotniczego „Rzeszów - Jasionka” Sp. z o.o.,*
- *Organizacja kampanii informacyjnej w liniach lotniczych szansą na rozwój Województwa Podkarpackiego.*

Całkowita wartość projektów **nieinwestycyjnych** wyniosła **1 180 519,85 PLN (ponad 1 mln zł)** a dofinansowanie środków UE wyniosło **505 297,36 PLN (ponad 500 tys. zł)**.

IV. Prezentacja dostępności komunikacyjnej Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka z obszaru województwa podkarpackiego oraz z obszarów województw sąsiednich

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 uwzględniono poprawę dostępności komunikacyjnej województwa na poziomie krajowym i międzynarodowym. W tę problematykę wpisuje się także rozwój infrastruktury i usług transportu lotniczego. Szczególnie ważne znaczenie dla regionu ma lotnisko Rzeszów-Jasionka, zlokalizowane na terenie gminy Trzebownisko, które obsługuje ruch krajowy i międzynarodowy. Zgodnie z polityką transportową UE lotnisko to znajduje się w sieci kompleksowej TEN-T, stanowiącej zasadniczą infrastrukturę lotniskową kraju oraz część infrastruktury europejskiej.

Zrealizowane w ciągu ostatnich pięciu lat inwestycje drogowe zdecydowanie poprawiły dostępność komunikacyjną lotniska Rzeszów – Jasionka. Na poprawę dostępności mają wpływ głównie:

1. Oddanie do użytku autostrady A4 na całej długości,
2. Oddanie do użytku drogi S19 na odcinku Sokołów Małopolski Północ – Rzeszów Południe,
3. Oddanie do użytku przebudowanej drogi wojewódzkiej 869 na odcinku od drogi krajowej nr 9 (węzeł w Rudnej Małej) do drogi S19 (węzeł Jasionka), częściowo po nowym śladzie. Przebudowa tej drogi ma kluczowe znaczenia dla funkcjonowania i dalszego rozwoju zarówno lotniska jak i obszaru Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

DOŚTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA DO LOTNISKA RZESZÓW - JASIONKA

Wymienione wyżej zakończone inwestycje komunikacyjne już dzisiaj poprawiają dostępność do lotniska Rzeszów – Jasionka z drogi szybkiego ruchu S19 i drogi krajowej nr 9 a poprzez nie z węzłów autostradowych Rzeszów – Północ i Rzeszów Wschód. Przewidziane w Planie Zagospodarowania Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 dalsze inwestycje komunikacyjne, które już obecnie są w różnych fazach realizacji, jeszcze bardziej poprawią dostępność komunikacyjną do lotniska. Są to:

1. Budowa drogi szybkiego ruchu S19 od granicy z województwem lubelskim do węzła Sokołów Małopolski Północ oraz od węzła Rzeszów Południe do granicy państwa ze Słowacją w Barwinku,
2. Budowa obwodnicy Stalowej Woli i Niska w ciągu drogi krajowej nr 77, która połączy północną część województwa z drogą S19 w węźle Rudnik,
3. Budowa po nowym śladzie drogi wojewódzkiej (przedłużenie drogi 869) łączącej węzeł w Rudnej Małej z węzłem autostradowym Rzeszów – Zachód,
4. Budowa łącznicy kolejowej od stacji Rzeszów Główny do lotniska Rzeszów – Jasionka. Inwestycja ta po wdrożeniu systemu podmiejskiej kolei aglomeracyjnej i integracji transportu kolejowego z systemem komunikacji publicznej Rzeszowa spowoduje pełną dostępność do lotniska wszystkimi środkami lokomocji publicznej i prywatnej. Ułatwi także dalszy rozwój usług lotniczego transportu towarowego.
5. Budowa drogi wojewódzkiej nr 878 – przedłużenie ulicy Lubelskiej w m. Rzeszów do drogi wojewódzkiej nr 869 (etap I i II)

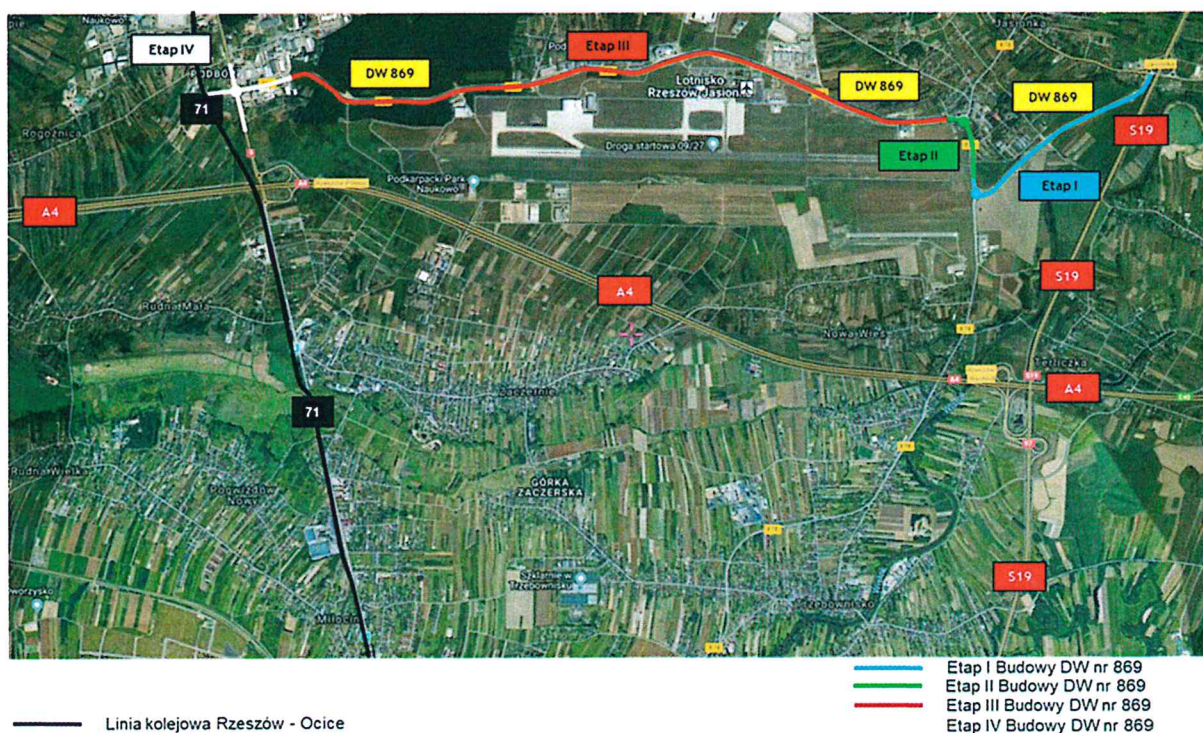
Inwestycje dla których investorem/beneficjentem jest Województwo Podkarpackie

Zarząd Województwa Podkarpackiego na skomunikowanie sieci dróg krajowych w tym drogi ekspresowej S19 poprzez drogi wojewódzkie z terenem lotniska przeznaczył środki pozyskane w ramach RPO WP 2007-2013 oraz POPW 2014 -2020.

W ramach programów operacyjnych wybudowano nowe odcinki i rozbudowano istniejącą drogę wojewódzką Nr 896 w IV etapach. Łączne koszty wskazanych czterech etapów to około **120 000 000,00 zł**.

Długość zrealizowanego ciągu drogowego inwestycji w ramach PO PW 2014 -2020 to 7,90 km drogi wojewódzkiej dwujezdniowej klasy G, o szerokości jezdni 2x7,0m.

W ramach RPO WP 2007–2013 wybudowano 1,22 km drogi wojewódzkiej dwujezdniowej o szerokości jezdni 2x7,0m, wraz z bezkolizyjnym skrzyżowaniem z drogą krajową nr 9 poprzez budowę wiaduktu drogowego o nośności 50t.

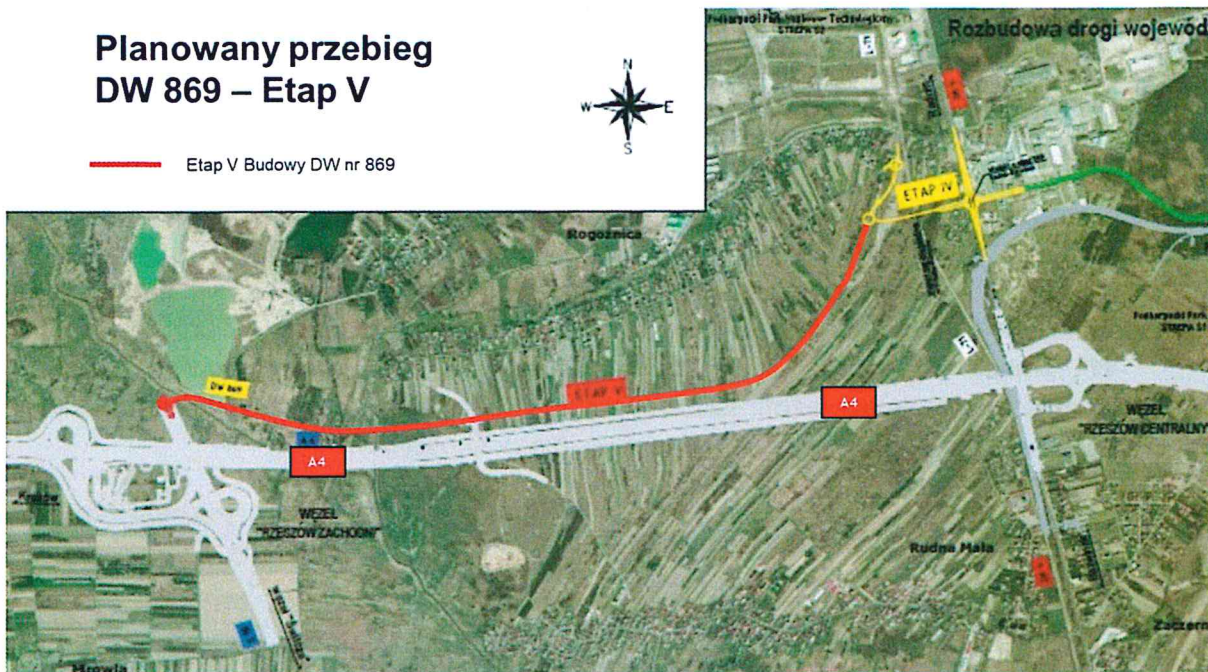

W zakresie zarządzania siecią dróg wojewódzkich oraz organizacji publicznego transportu zbiorowego Województwo Podkarpackie podjęło realizację również w/w zadań:

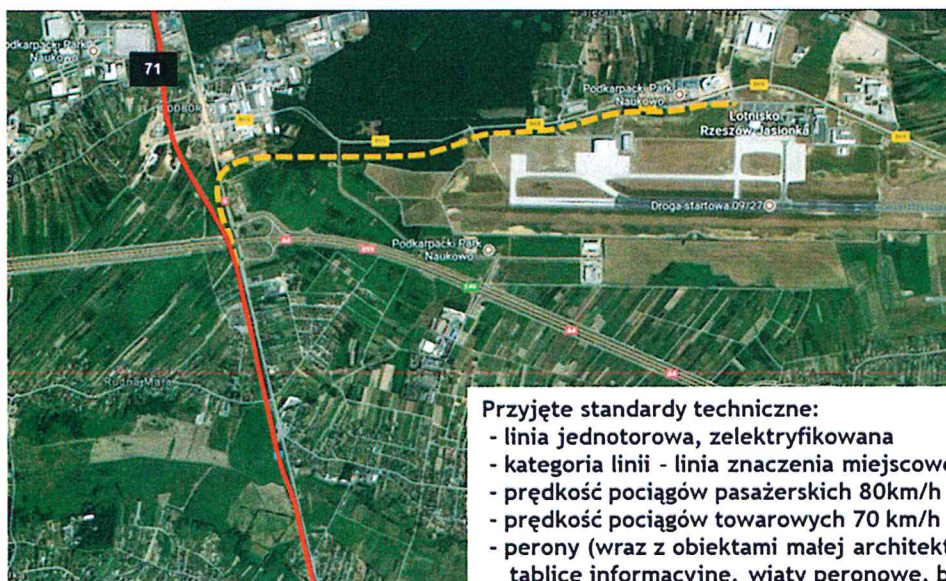
- W ramach połączenia drogi wojewódzkiej nr 869 z węzłem autostradowym Rzeszów – Zachód – został opracowany projekt koncepcyjny. Rozwiązania z przedstawionym zajęciem terenu ujęto jako V etap realizacji rozbudowy DW 869,

Planowany przebieg DW 869 – Etap V

— Etap V Budowy DW nr 869

- W zakresie budowy nowego połączenia komunikacyjnego – kolejowego z portem lotniczym Rzeszów Jasionka, Województwo Podkarpackie w sierpniu br. podpisało umowę o dofinansowanie z IP CUPT występując w projekcie jako Beneficjent, wraz z partnerem który będzie realizował to przedsięwzięcie – PKP PLK. W ramach tego projektu powstaną również punkty bezpośrednio związane z infrastrukturą kolejową, które pozwolą na kompatybilne połączenia kolejowo-drogowe w miejscowościach na terenie całego Województwa Podkarpackiego. Obecnie trwają prace przygotowujące do wszczęcia procedury udzielenia zamówienia na zaprojektowanie i realizację odcinka nowo budowanej linii kolejowej do lotniska o długości 4,8 km o zakładanej prędkości pociągów pasażerskich 80km/h.

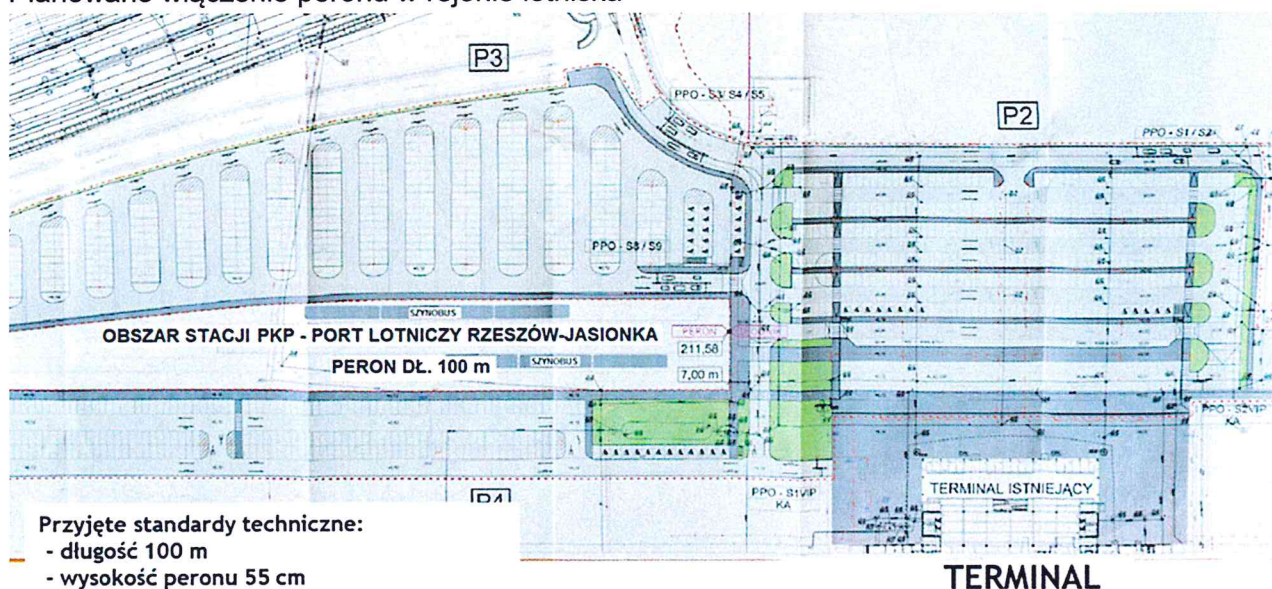

— Projektowana linia kolejowa do Portu lotniczego Rzeszów - Jasionka
— Linia kolejowa Rzeszów - Ociec

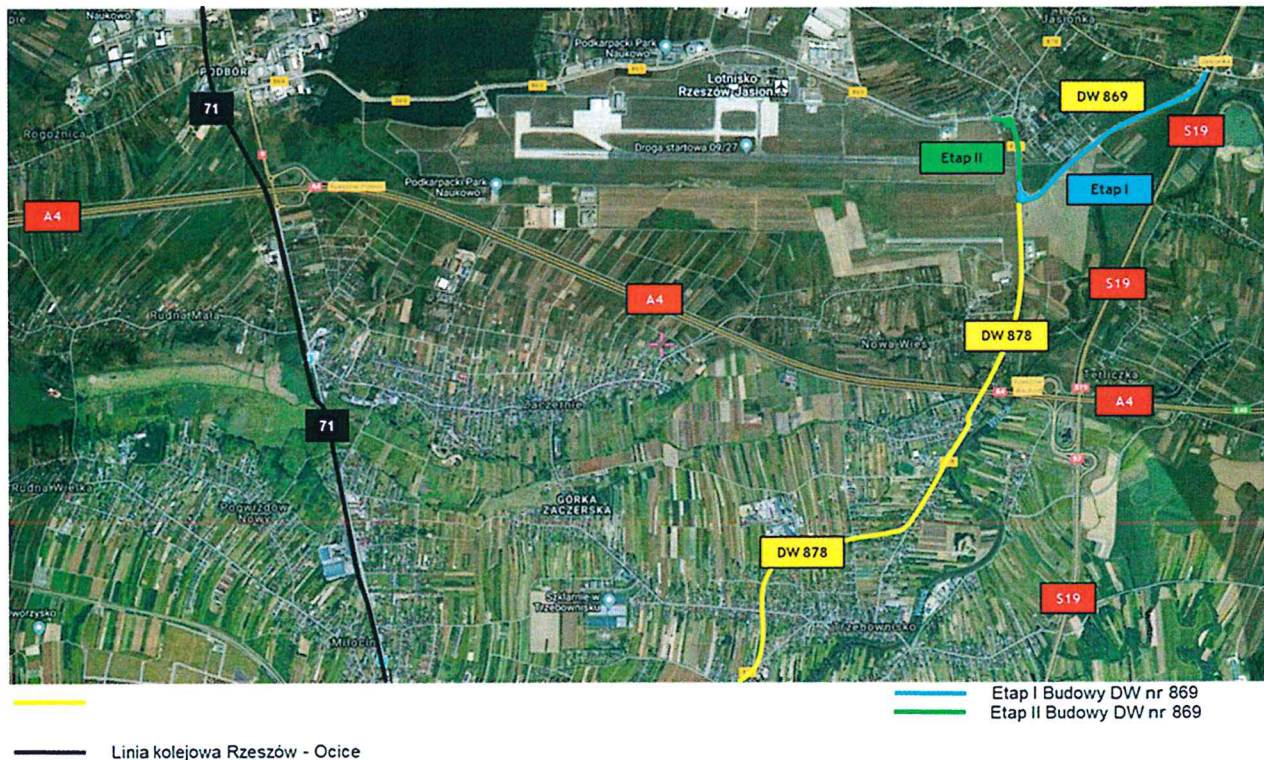
Przyjęte standardy techniczne:

- linia jednotorowa, zelektryfikowana
- kategoria linii - linia znaczenia miejscowego
- prędkość pociągów pasażerskich 80km/h
- prędkość pociągów towarowych 70 km/h
- perony (wraz z obiektami małej architektury m.in. tablice informacyjne, wiaty peronowe, balustrady, bariery, ogrodzenia):
peron jednokrawędziowy o dł. 100 m przy Parku Naukowo Technologicznym
peron wyspowy na stacji Port Lotniczy o dł. 100 m przy Terminalu

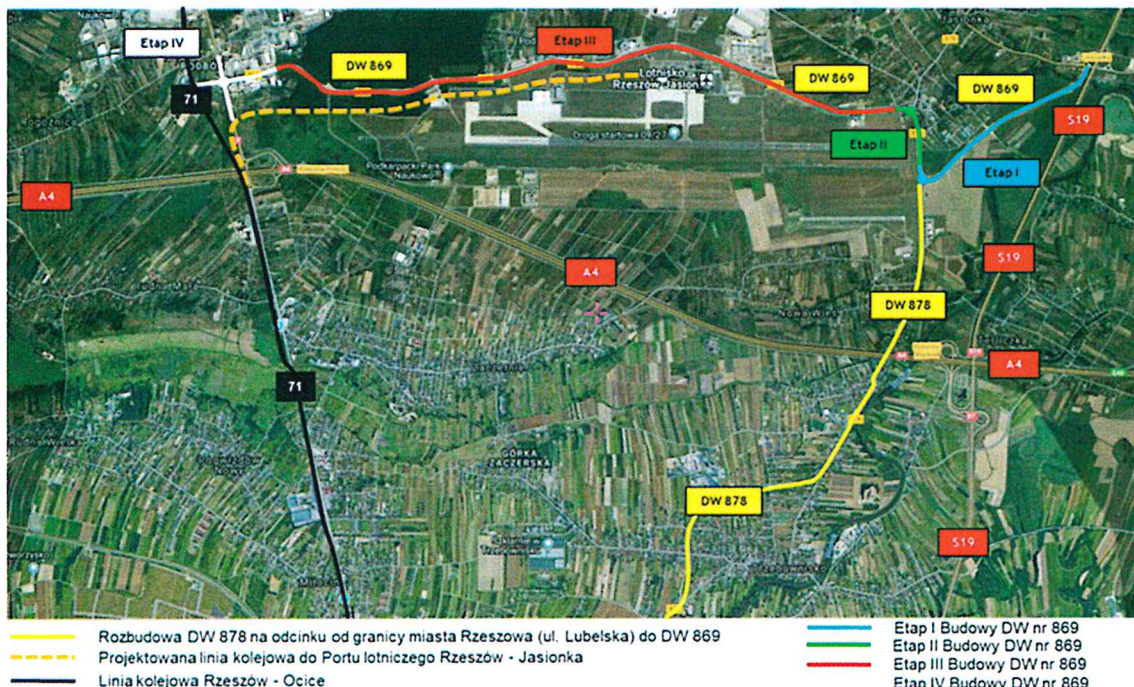
Planowane włączenie peronu w rejonie lotniska

- Realizacja budowy drogi wojewódzkiej 878 została zaplanowana w systemie tzw. tradycyjnym. Obecnie realizowane jest opracowanie dokumentacji technicznej wraz z uzyskaniem zezwolenia umożliwiającego rozpoczęcie robót budowlanych. Na dzień dzisiejszy trwa procedura administracyjna związana z uzyskaniem decyzji środowiskowej. Projektowana droga wojewódzka ma być drogą klasy G dwujezdniową o szerokości jezdni 2x7,0m i długości 5,3 km zlokalizowana od m. Rzeszów do już zrealizowanego Etapu I i II budowy DW 896.

Inwestycje w realizacji zobrazowano poniżej:

Połączenia w zakresie transportu publicznego z portem lotniczym

W zakresie transportu publicznego, który realizowany jest na terenie Województwa Podkarpackiego wydano pozwolenia na działalność usługową 3 podmiotom, którzy świadczą usługi transportowe bezpośrednio do portu lotniczego. Połączenia te realizowane są na liniach: Siedlce – Przemyśl, Tomaszów Lubelski – Rzeszów – Jasionka, Lublin – Polańczyk, oraz Lublin – Sanok. Ponadto Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie realizuje połączenia dwoma liniami autobusowymi z miasta Rzeszów na teren portu lotniczego Rzeszów Jasionka

Rozwój infrastruktury i usług transportu lotniczego

Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa polegać będzie na wzmocnieniu rozwoju infrastruktury lotniczej, w ramach sieci kompleksowej TEN-T (lotnisko Rzeszów–Jasionka).

Rozwój infrastruktury i usług transportu lotniczego będzie realizowany poprzez:

1. Rozwój Portu Lotniczego Rzeszów - Jasionka oraz zwiększenie udziału w obsłudze ruchu osobowego i towarowego na poziomie krajowym i międzynarodowym,
2. Poprawę regionalnej i lokalnej dostępności komunikacyjnej Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka, m.in. poprzez budowę odgałęzienia linii kolejowej nr 71, nowych dróg dojazdowych do autostrady i drogi szybkiego ruchu oraz połączeń transportem zbiorowym,

3. Uruchomienie na terenie lotniska Rzeszów–Jasionka terminala intermodalnego.

W załączeniu opracowanie graficzne pn. „Dostępność komunikacyjna do lotniska Rzeszów Jasionka (opracowanie: Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie).

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Dróg i Publicznego Transportu Zbiorowego
Joanna Szozda

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Bogdan Romaniuk

DYREKTOR
Departamentu Rozwoju Regionalnego

Danuta Cichoń

